

NOTULEN van de vergadering van stemgerechtigde aangeslotenen, gehouden op zaterdag 15 juni 2019 in De Balie te Amsterdam

Aanwezig namens het bestuur:

De heer C.S.M. Schaepman, vicevoorzitter
De heer M. Verhoef, penningmeester
De heer F. Ribbens, secretaris
De heer A. Roskam, bestuurslid
De heer J. Thijssen, bestuurslid
Mevrouw A. Bon, bestuurslid (aantredend)

Afwezig:

De heer F. Rottenberg, voorzitter
De heer T. Bruinja, bestuurslid (scheidend)
Mevrouw M. Smits, bestuurslid

Aanwezig namens de directie:

Mevrouw H. Verschuur, directeur Lira
Mevrouw V. van Buitenen, adjunct-directeur Lira

Aanwezig namens het bureau:

Mevrouw T. van Hattem, teamleider Lira
De heer M. van Dam, medewerker Lira
Mevrouw M. Kolman, medewerker Lira
Mevrouw K. Timmers, medewerker Lira
Mevrouw S. Bemer, medewerker Lira (notulen)

Agenda

15.30-16.00 uur	Ontvangst voor Lira-aangeslotenen
16.00-17.00 uur	Jaarvergadering van Stichting Lira Jaarverslag 2018, beleid 2019 en verder <ul style="list-style-type: none">• Toelichting door bestuur en directie.• Gelegenheid voor de aangeslotenen om vragen te stellen en hun oordeel uit te spreken over het door Lira gevoerde beleid in 2018 en over het door het Lira Fonds gevoerde en te voeren beleid inzake sociale en culturele doelen. Benoeming en herbenoeming bestuursleden <ul style="list-style-type: none">• Rien Verhoef voor herbenoeming als penningmeester door de vergadering van stemgerechtigde aangeslotenen op niet-bindende voordracht van het bestuur.• Annemarie Bon voor benoeming als bestuurslid op bindende voordracht van de Auteursbond (voor de zetel van Tsead Bruinja).• Zo nodig: stemming over de kandidaten. Rondvraag en sluiting
17.00-17.30 uur	Vraaggesprek over het ideale verdienmodel Suzanna Jansen en Lex Boon over het ideale verdienmodel. Interviewer Pieter Webeling
17.30-18.30 uur	Borrel
18.30 - 20.30 uur	Diner

Opening

De jaarlijkse vergadering van stemgerechtigde aangeslotenen van Stichting Lira vindt voor de 33e keer plaats. Rien Verhoef, penningmeester en waarnemend voorzitter van de vergadering, opent de jaarvergadering om 16:15 uur. Felix Rottenberg, voorzitter Stichting Lira, moet helaas verstek laten gaan vanmiddag. Bestuursleden Manon Smits en Tsead Bruinja zijn ook verhinderd. Vandaag eindigt de termijn van Tsead Bruinja – dichter des Vaderlands - als bestuurslid, in zijn plaats verwelkomt het Lira bestuur Annemarie Bon. Mede namens de andere aanwezige bestuursleden Atte Roskam, Franky Ribbens, Kees Schaepman en Jeroen Thijssen verwelkomt Rien Verhoef de aangeslotenen. Ook oud-bestuursleden, waaronder Kees Holierhoek en Marjan Berk, zijn vandaag aanwezig. Lira is opgericht in 1986 en int en verdeelt al 33 jaar gelden aan de schrijvers. Het Lira bestuur prijst zich gelukkig met de kundige en gedreven inzet van alle medewerkers in Cedar dienst. Cedar is het administratiekantoor, waar Lira diensten afneemt. Rien Verhoef wil één medewerker speciaal bedanken, dat is beleidsmedewerker Saskia Bakker. Saskia Bakker is na 9 jaar bij Lira te hebben gewerkt vertrokken en het bestuur dankt haar voor haar inzet, onder meer bij het recent vormgeven van een repartitie voor ondertitelaars en dubbers. Uiteraard gaat de dank van het Lira bestuur daarnaast ook uit naar de eigen directie, Hanneke Verschuur en Vera van Buitenen.

Jaarverslag 2018, beleid 2019 en verder

De directie geeft een toelichting op het jaarverslag 2018 en het beleid 2019 en verder. Voor de aangeslotenen is er gelegenheid om vragen te stellen en hun oordeel uit te spreken over het door Lira gevoerde en te voeren beleid en over het door het Lira Fonds gevoerde en te voeren beleid inzake sociale en culturele doelen.

Financiële toelichting

Penningmeester Rien Verhoef licht de cijfers toe. Voor de uitgebreide financiële toelichting verwijst hij naar het jaarverslag, beschikbaar in printversie tijdens de vergadering en ook te vinden op Lira's website. Ook het jaarverslag van Lira Fonds is online te vinden. Het boekjaar 2018 ging over een uitzonderlijke situatie. De totale repartitie bereikte een recordniveau. Een complicatie is daarbij dat de administratiekosten op het moment van uitkeren worden ingehouden. Het gevolg is een groei van de reserves bij Lira. De administratiekosten zijn in dat verband in 2018 reeds teruggebracht van 10% naar 9%. De socu-inhouding hangt rechtstreeks samen met de incasso en kan bij inhaalslagen over oudere jaren sterk oplopen. Daarom is in 2018 bij de socu-inhouding zelfs gekozen voor een tijdelijke halvering van 10% naar 5%. De netto-uitkering aan de makers valt daarmee hoger uit.

Een vraag van een aangeslotene: er ontbreekt een gedetailleerde toelichting bij de begroting in het jaarverslag. Hanneke Verschuur licht toe dat de kosten adviseurs voornamelijk kosten voor juridische adviezen betreffen en dat de overige kosten betrekking hebben op zaken als communicatie, websites, portkosten en dergelijke meer.

Audiovisuele Zaken

Video-on-demand

Hanneke Verschuur licht toe dat Video-on-Demand (bijvoorbeeld Netflix, Pathé Thuis) de exploitatie van de toekomst is. Er is een verschuiving gaande van lineair kijkgedrag naar on-demand kijkgedrag. Er zijn nog altijd veel traditionele kabelabonnees, maar de trend is al een aantal jaren licht dalend.

RODAP-PAM Convenant

Lira heeft samen met Vevam en Norma (in PAM verband) afspraken met RODAP over VOD (Extra Media Services) gemaakt. RODAP is het samenwerkingsverband tussen producenten, omroepen en distributeurs. Die afspraken behelzen voor VOD contractuele afspraken die tot een vergoeding voor hoofdmakers leiden. Het tarief is inmiddels in een arbitrage bepaald, er is in afstemming

met RODAP een vergoedingsovereenkomst opgesteld en PAM is nu bezig met de uitrol. We hebben niet alleen betalingen nodig maar ook het gebruik en gegevens van de programma's. Lira streeft ernaar om dit jaar voor de eerste maal een repartitie uit te voeren.

Lira incasseerde 25 jaar voor programma's die op tv worden uitgezonden. In 2012 stagneerden deze betalingen, er werden rechtszaken gevoerd, de wetgever kwam te hulp en heeft in 2015 de wet auteurscontractenrecht ingevoerd. Mede op basis daarvan is medio 2015 de kabelvergoeding, nu de BMS (Basic Media Services) vergoeding genoemd, weer op gang gekomen. Deze afspraken zijn vastgelegd in een convenant met RODAP.

Vraag van een aangeslotene: wat is RODAP en wie zijn VOD aanbieders?

RODAP is het samenwerkingsverband tussen producenten, omroepen en distributeurs (o.a. Ziggo en KPN). VOD aanbieders zijn bijvoorbeeld Netflix en Pathé Thuis. Onze gesprekspartners zijn grote partijen, maar ze gebruiken wel de werken van audiovisuele makers.

Videma

Er wordt ook televisie aangeboden in bijvoorbeeld hotels, kantines en vakantieparken. Videma incasseert hiervoor, tegenwoordig mede namens Lira. In de afgelopen jaren waren al enkele uitkeringsrondes na een eerdere schikking, vanaf nu is de verwachting dat jaarlijks zal worden uitgekeerd.

Cassatie Ziggo-zaak

Er zit nog een lacune in de kabel-incasso over de oude jaren. Lira's zaak tegen de kabelmaatschappijen en RODAP, gestart in 2013, ligt inmiddels bij de Hoge Raad nadat het Hof Amsterdam arrest heeft gewezen.

Literaire en Journalistieke zaken

Verdeling Vlaamse incasso

Vera van Buitenen licht toe dat Lira in mei 2018 met de Belgische incasso-organisatie Reprobel afspraken heeft gemaakt over het aandeel in de Vlaamse leenrechtincasso dat is bestemd voor Nederlandse auteurs. De gemaakte afspraken gaan over de periode tot en met 2015. Over 2016 en volgende jaren moeten nog afspraken worden gemaakt. In totaal is vorig jaar bijna 1 miljoen euro aan Belgische leenrechtgelden verdeeld.

E-lending Convenant

In oktober 2018 heeft Lira samen met het ministerie van OCW, de Koninklijke Bibliotheek, de Vereniging van Openbare Bibliotheken, de Groep Algemene Uitgevers, de Auteursbond en Pictoright een Convenant getekend waardoor schrijvers en vertalers voortaan kunnen rekenen op een vergoeding voor het uitlenen van hun e-books. Dit was niet altijd het geval.

In 2017 hebben Lira en de Auteursbond een onderzoek laten uitvoeren door onafhankelijk onderzoeksbureau Kantar Public naar de inkomsten van auteurs uit de digitale exploitatie van hun werk. Voor e-lending bleek uit het onderzoek dat ruim 2/3^e van de auteurs geen vergoeding kreeg, terwijl hun e-books wel door bibliotheken werd aangeboden. Slechts 23% van de schrijvers en 16% van de vertalers van e-books had afspraken gemaakt over e-lending.

Door de afspraken in het e-lending Convenant is nu een vergoeding voor auteurs en vertalers voor het uitlenen van hun e-books verzekerd. Daarnaast komen er meer titels, meer actuele titels en meer titels voor de jeugd beschikbaar via de Online Bibliotheek.

Auteurs, vertalers en beeldmakers worden voortaan per uitlening betaald. De opbrengst wordt 50/50 verdeeld tussen de uitgever en de auteur, vertaler of beeldmaker. Voor de uitvoering maakt de minister van OCW budget beschikbaar dat oploopt tot € 3 miljoen in 2021. Een groot

gedeelte hiervan komt rechtstreeks ten goede aan de makers. De nieuwe afspraken in het e-lending Convenant gelden vanaf 1 januari 2019.

Onderdeel van de afspraken is dat de individuele uitgever met de Koninklijke Bibliotheek per titel aparte afspraken maakt. Hierdoor zal het tarief per titel variëren, bijvoorbeeld ten aanzien van bestsellers en recente titels, waardoor er dus differentiatie in de tarieven zal zijn. Deze differentiatie volgt Lira bij de uitkering. We hopen het derde kwartaal van dit jaar de eerste uitkering van de e-lending vergoedingen te kunnen uitvoeren.

Groei journalistieke verdelingen

Lira keert al jaren gelden uit aan journalisten. Journalisten ontvangen bijvoorbeeld leenrechtvergoedingen voor het uitlenen van periodieken door openbare bibliotheken. Daarnaast keert Lira de reprorechtvergoedingen voor het kopiëren uit kranten en publiekstijdschriften uit aan journalisten.

Voorheen verdeelde Stichting de Thuiskopie alleen vergoedingen voor de categorieën audio en video. Vanaf 2013 is de regeling gewijzigd en heeft Stichting de Thuiskopie een nieuwe categorie 'Geschriften' ingevoerd. Er worden immers ook e-books, e-papers en e-magazines gekopieerd op smartphones, tablets en e-readers. Lira ontvangt het aandeel in de categorie Geschriften dat bestemd is voor de schrijvers van e-books, e-papers en e-magazines. In 2017 keerde Lira de voor deze categorie ontvangen vergoedingen voor het eerst uit, waarbij journalisten nu ook aanspraak maken op thuiskopievergoedingen voor het privé kopiëren uit e-papers en e-magazines.

Deze nieuwe repartitie leidde tot vele positieve reacties via social media ('Lira strikes again!', 'Lira wil je met me trouwen?'). Ook onze vicevoorzitter Kees Schaepman heeft meerdere malen aandacht aan Lira's journalistieke repartities besteed in zijn column 'de centen' op Villamedia. Dit alles heeft geleid tot een groei van Lira's journalistieke poot.

Ook tijdens de jaarvergadering wordt nog eens benadrukt dat journalisten aanspraak kunnen maken op de leenrecht-, reprorecht- en thuiskopievergoedingen, ongeacht de contractuele afspraken die zij met hun uitgever hebben gemaakt. Het enige wat zij hoeven te doen is opgave bij Lira.

Lira Communicatie

Lira Nieuws

De website van het Lira Nieuws is in 2018 gerestyled, de vorige edities van het Lira Nieuws zijn hier ook te vinden. Het Lira nieuws wordt 3 x per jaar verstuurd. Hier vindt u o.a. artikelen over repartities maar ook interviews en informatie over projecten van het Lira Fonds. In de laatste editie werd Suzanna Jansen geïnterviewd over het ideale verdienmodel, zij zal later vanmiddag deelnemen aan de paneldiscussie hierover.

Lira Fonds

De website van het Lira Fonds is ook in 2018 gerestyled, het Lira Fonds steunt sociale, culturele en educatieve doelen. Via de socu gelden worden verschillende projecten gesteund. Sociale doelen zijn bijvoorbeeld de beroepsorganisaties, Stichting Rechtshulp Auteurs, PEN. Educatieve doelen zijn vakopleidingen en cursusaanbod. Culturele doelen zijn literaire - en toneel festivals en poëzie voorstellingen. Daarnaast worden er ook prijzen gesteund zoals de Jan Hanlo Essay prijs en de Woutertje Pieterse Prijs.

Lira

De Lira website wordt in 2019 vernieuwd met als doel makkelijker relevante informatie te vinden.

Vooruitblik 2019 en verder

Nieuw aansluitingscontract

Een nieuw aansluitingscontract geven we in nauwe samenwerking met de Auteursbond en de NVJ vorm. In dat kader zijn gesprekken gaande met de Media Federatie, over het snijvlak van collectieve en individuele vergoedingen zoals dat zijn weerslag vindt in het aansluitingscontract.

Europese Richtlijnen

Value Gap: digitale toekomst

Recent zijn twee relevante Europese richtlijnen aangenomen en een essentieel onderdeel daarin is de *value gap*. Dit laat zien hoe belangrijk het is om samenwerking te blijven zoeken met uitgevers en producenten, er wordt veel geld verdiend aan werken van schrijvers, verlaters en journalisten door partijen als Apple, Youtube en Google. Het is belangrijk om te blijven zoeken naar manieren om de inkomsten daadwerkelijk terecht te laten komen bij de makers.

Naar aanleiding van een vraag van een aangeslotene licht Lira toe dat er nu gesprekken met de uitgevers gaande zijn over wat waar (individueel of collectief) geregeld wordt - dit gebeurt in nauwe samenwerking met de NVJ en de Auteursbond. Sommige uitgevers hebben nu in de contracten met de auteur opgenomen dat de auteur geen overeenkomst met Lira mag sluiten en dat belemmert de onderhandelingen tussen de auteur en uitgever.

Naar aanleiding van een vraag van een aangeslotene licht Lira over de stand van zaken met betrekking tot de reproprechtvergoedingen toe dat gesprekken daarover nog altijd gaande zijn. Lira verdeelt al heel lang reproprechtgelden voor literaire en journalistieke makers (kranten, publikstijdschriften en literaire boeken) maar Lira verdeelt traditioneel niet in de categorieën vak, wetenschappelijk en educatief, dat loopt nu nog via de uitgevers. De auteurs spreken de wens uit dat Lira op korte termijn ook in die categorieën kan verdelen.

De penningmeester vraagt of de aangeslotenen zich met het gevoerde en te voeren beleid kunnen verenigen. Het gevoerde en te voeren beleid wordt unaniem goedgekeurd door de aangeslotenen.

Benoeming en herbenoeming bestuursleden

Rien Verhoef voor herbenoeming als penningmeester door de vergadering van stemgerechtigde aangeslotenen op niet-bindende voordracht van het bestuur.

Rien Verhoef is op een niet-bindende voordracht van het bestuur voor een herbenoeming als penningmeester is voorgedragen. Er zijn geen tegenkandidaten gesteld. De vergadering gaat bij acclamatie akkoord en Rien Verhoef wordt voor een periode van drie jaar herbenoemd.

Annemarie Bon voor benoeming als bestuurslid op bindende voordracht van de Auteursbond (voor de zetel van Tsead Bruinja).

Tsead Bruinja is afgetreden en wordt opgevolgd door Annemarie Bon op bindende voordracht van de Auteursbond. Er zijn geen tegenkandidaten gesteld. De vergadering gaat bij acclamatie akkoord en Annemarie Bon wordt voor een periode van drie jaar benoemd.

Zo nodig: stemming over de kandidaten.

Van dit agendapunt wordt geen gebruik gemaakt.

Rondvraag en sluiting

De voorzitter dankt de aangeslotenen voor hun aanwezigheid en sluit de vergadering om 17:15 uur.

Vraaggesprek over het ideale verdienmodel

Pieter Webeling interviewt Suzanna Jansen en Lex Boon over het ideale verdienmodel

Pieter Webeling schrijft romans (De Lach en de dood en Het uur van de vlinder), scenario's en als freelance journalist grote portretterende interviews voor andere de Volkskrant.

Suzanna Jansen is journaliste en schrijfster van onder andere de bestseller Het Pauperparadijs, De Pronkspiegel, De Hemel is goud, Ondanks de Zwaartekracht en het onlangs verschenen boek Wael, het verhaal van een jongen uit Syrië.

Lex Boon is als freelance journalist verantwoordelijk voor het artikel over Mr. Kaor – de Japanse man die om de paar dagen een brief stuurt naar Hotel Spaander in Volendam - verschenen in het Parool en volgens de Stichting Verhalende Journalistiek behorend bij de beste verhalende journalistiek van 2018 en schrijver van het boek Ananas.

Het wordt een levendig debat met actieve deelname uit de zaal.